

"Mən yer üzündə müəllimdən yüksək ad tanımıram. Hər birimizdə müəllimin hərərətli qəlbinin bir zərrəciyi vardır. Məhz müəllim doğma yurdumuzu sevməyi, hamının rifahı naminə vicdanla işləməyi müdrikliliklə və səbirlə bizə öyrətmiş və öyrədir..."

Hər birimizin öz müəllimi var, belə müəllimlərdən biri də Zəkiyyə xanımdır. Yazılı abidələrimizin yorulmaz tədqiqatçısı, fəlsəfə üzrə elmlər doktoru, dosent Əbilova (Babayeva) Zəkiyyə Ağababa qızı ilə mənim tanışlığım 1990-cı il 5-dekabrında olub. Hacı Zeynal Abdin Tağıyevdən sonra Azərbaycanda ikinci dəfə qız məktəbini Fıraqiz Məhərrəmovaya açmışdır. Bu məktəbin açılışı rəmzi olaraq vaxtı ilə H.Z.Tağıyevin tikdirdiyi, hazırda AMEA Əlyazmalar İnstitutu kimi fəaliyyət göstərən bu binada keçirilirdi. Biz tələbələr də bu açılış mərasiminə dəvət etmişdik. Açılış mərasimini Azərbaycan Qadınlar Şurasının sədri Zəfira Verdüyeva aparırdı. Sonra söz Əlyazmalar İnstitutunun direktoru Cahangir Qəhrəmanova verildi. O, Tağıyevin qız məktəbinin tarixindən söz açdı. Vaxtı ilə qız məktəbinin məzunu olmuş Azərbaycan Xalq Şairəsi Mirvarid Dilbazi məktəblə bağlı xatirələrini danışdı.

Sonra bizi müəllimlərimiz ilə tanış etdilər: Cənnət Nağıyeva (milli adət ənənə), Gülrux Əlibəyli (mədəniyyət), Vasim Məmmədəliyev (islam dini və şəriət), Elməddin Əlibəyazadə (islama qədər Azərbaycan tarixi), Tofiq Babayev (Azərbaycan tarixi), Aygün Səmədzadə (musiqi), Şövkət Zeynalova (incəsənət), Zəkiyyə Əbilova (ərəb dili), Anaxanım Quliyeva (milli tikmələr), Xanizadə Nailə (milli xörəklər), Tamilla Dadaşova (ingilis dili), Kərimova Hailə (təbabət), Elmira Qasımova (incəsənət). O gündən Zəkiyyə xanımla bizim tanışlığımız başladı.

Bu qızlar məktəbin 10 nəfər əlaç tələbələri olan biz qızlar 1992-ci ildə İslam Universitetinə (Bakı İslam İnstitutu) imtahan verdik və hamımız bu ali məktəbə qəbul olunduq. Azərbaycanda ilahiyat sahəsində ilk oxuyan qız tələbələr biz olduq. Tale elə gətirdi ki, mən ali məktəbi bitirdikdən sonra AMEA-nın Əlyazmalar İnstitutuna

Müəllim ömrü hər ömürdən uludur

"Mən yer üzündə müəllimdən yüksək ad tanımıram"

Ümummilli lider Heydər Əliyev:

işə qəbul olundum və müəlliməm Zəkiyyə xanımla bir şöbədə işləməli oldum. Artıq 26 ildir ki, Zəkiyyə xanımla birlikdə Əlyazmalar İnstitutunda işləyirəm.

Zəkiyyə xanım 1962-ci il, yanvar ayının 24-də Bakı şəhərində anadan olmuşdur.

1981-ci ildə ADU (BDU) -nin Şərqsünaslıq fakültəsinin, "Ərəb filologiyası" şöbəsinə daxil olmuş, 1985-1986-cı tədris ilini Tunisin Canlı Dillər İnstitutunun "Ərəb dili və Tunis dialekti" fakültəsində oxumuşdur. Bakıya qayıtdıqdan sonra, yenidən təhsilini ADU (BDU) -nin Şərqsünaslıq fakültəsinin "Ərəb filologiyası" şöbəsində davam etdirmiş və 1987-ci ildə həmin universiteti bitirmişdir. O, 1988-ci ilin mart ayında AMEA-nın Əlyazmalar İnstitutunda baş laborant kimi əmək fəaliyyətinə başlamışdır. 1989-cu ildə AMEA-nın aspirantura şöbəsinə daxil olaraq 1993-cü ildə aspiranturayı bitirmişdir.

1993-cü ilin oktyabrından 1999-cu ilin dekabrına qədər Sudan Respublikasının Azərbaycan Respublikasındakı səfirliyində tərcüməçi-referent vəzifə-

sində çalışmışdır.

1995-ci ildə Akademik V.M.Məmmədəliyevin rəhbərliyi ilə "Əbülqasim Mühəqqiq Hillinin "Şəray-iül-islam fi məsailil-halal vəl-haram" əsəri Cəfəri məzhəbinin əsas qaynaklarından biri kimi" mövzusunda namizədlik dissertasiyası müdafiə edərək ilahiyat elmləri namizədi elmi dərəcəsinə almışdır. Onu da qeyd etmək yerinə düşərdi ki, Zəkiyyə xanım ilahiyat sahəsində müdafiə edən ilk xanımdır.

2000-ci ilin yanvar ayının 10-dan yenidən Əlyazmalar İnstitutuna qayıdıraq "Ərəbdilli əlyazmaların tədqiqi" şöbəsində elmi işçi kimi fəaliyyətini davam etdirmişdir. 2002-ci ilin yanvar ayının 3-də həmin şöbədə böyük elmi işçi, 2011-ci ildə işə aparıcı elmi işçi vəzifəsinə təyin olunmuşdur. 2012-ci ildə AAK-ı tərəfindən "Dosent" elmi adına layiq görülmüşdür.

18 may 2012-ci il tarixindən Əlyazmalar İnstitutunun "Əlyazmaların və əski çap kitablarının tərcüməsi və nəşri" şöbəsində aparıcı elmi işçi kimi çalışır. 14 iyun, 2016-cı ildə akademik Vasim Məmmədəliyevin məsləhətçiliyi ilə "Axund

Hacı Ağamirzə Əbdülkərim ağa Badikubinin yaradıcılığında islam əqaidi" mövzusunda dissertasiyasını müdafiə edərək, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının 31 mart 2017-ci il tarixli qərarı ilə fəlsəfə üzrə elmlər doktoru elmi dərəcəsinə almışdır. Bu Respublikada ilahiyat üzrə müdafiə olunmuş ilk və hələlik sonuncu doktorluq dissertasiyasıdır.

Zəkiyyə xanım 2019-cu il tarixindən baş elmi işçi vəzifəsini icra edir. İndiyə kimi 80-dən artıq elmi məqalə və tezisi, ikisi monoqrafiya olmaqla 5 kitabı nəşr olunmuşdur.

Zəkiyyə xanımın elmi məqalələri Azərbaycanla yanaşı Türkiyədə, İraqda, İranda, Sankt-Peterburqda, Dağıstanda, Gürcüstanda, Amerikada və s. ölkələrdə nəşr olunmuşdur. O, bir sıra beynəlxalq elmi konfransın iştirakçısı olmuş, türk, ərəb, ingilis və rus dillərində məruzələrlə çıxış etmişdir.

2002-2019-cu illər ərzində AMEA Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunda fəaliyyət göstərən Dissertasiya Şurasının elmi katibi olmuş, hal-

hazırda Azərbaycan İlahiyat İnstitutunun İmtahan Komissiyasının və Müdafiə Şurasının sədridir.

Görkəmli şərqsünas - mətnşünas alim kimi tanınan Zəkiyyə xanım Əlyazmalar İnstitutunda işlədiyi 35 il müddətində özünə qarşı tələbkar elmi işçi, səmimi insan, zəhmətkeş və təvazökar alim kimi kollektivin dərin hörmətini qazanmış, gənc elmi kadrların hazırlanmasında əməyini əsirgəməmişdir.

Ən parlaq ulduzdu, nur saçan aydı,

Dalğalı dənizdi, ləpəli çaydı,

Ömrü ömürlərə paylanan paydı,

Safdı, müqəddəsdi müəllim ömrü.

Həyatda hər zaman gözəli toxdu,

Ürək ovsunlayan sözləri çoxdu.

Dünyanın varında istəyi yoxdu,

Odlu bir nəfəsdə müəllim ömrü ...

(İbrahim Yusifoğlu).

Əziz müəlliməm Zəkiyyə xanım! Sizi 60 illik yubleyiniz münasibəti ilə ürkədən təbrik edir, sizə can sağlığı, işlərinizdə uğurlar arzulayıram. Tanrı sizi qorusun.

Rübəbə Şirinova
AMEA M.Füzuli adına
Əlyazmalar İnstitutu
fəlsəfə üzrə fəlsəfə
dosentu, dosent